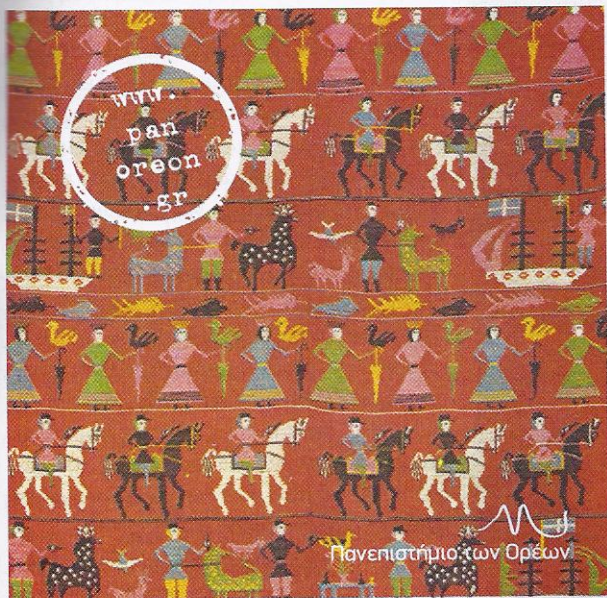

Η ιερή τέχνη της υφαντικής στην Κρήτη σήμερα

Στην τωρινή, πρώτη έκθεση - διάδραση της αποστολής «Πηνελόπη Gandhi» (1-17 Νοεμβρίου), που οργανώθηκε από το Πανεπιστήμιο των Ορέων στο ιστορικό ενετικό μνημείο του Ηρακλείου, τη βασιλική του Αγίου Μάρκου (1200), ο κοινωφελής και συνάμα πολιτιστικός στόχος της αναβίωσης της χειροποίητης υφαντικής τέχνης της Κρήτης έχει ευοδωθεί απόλυτα, αποτελώντας συγχρόνως παράδειγμα προς μίμηση.

Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται τέσσερα εργαστήρια υφαντικής, όπου ισάριθμες λαϊκές υφάντριες υφαίνουν τέσσερα νήματα, βαμβάκι, μετάξι, μαλλί και λινάρι, ενώ με τη σύμπραξη εκπαιδευτικών,

κοινωνιολόγων, αρχαιολόγων και επιστημόνων άλλων γνωστικών αντικειμένων εκπαιδεύουν τους μαθητές των σχολείων αλλά και τους επισκέπτες στην αρχαία ιερή τέχνη της υφαντικής. Την έμπνευση και το συντονισμό της αποστολής είχε η κυρία Βαρβάρα Τερζάκη με την αμέριστη συμπαράσταση και υποστήριξη του κ. Ι. Παλλήκαρη, καθηγητή της Οφθαλμολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Στην πρωτότυπη ονομασία της αποστολής έχουν ληφθεί υπόψη η προσωπικότητα της Πηνελόπης, που στα Ομηρικά Έπη «υφαίνει» το μέλλον, καθώς και η συμβολή του Gandhi ως ιδανικού εκφραστή της μη βίας, που πρόβαλε την ιδέα

της οικιακής παραγωγής και της χειροτεχνικής κατασκευής των υφαντών. Ειδικότερα, η αποστολή αποτελεί μια καινούρια, καινοτόμο μη κερδοσκοπική πράξη του Πανεπιστημίου των Ορέων, που ιδρύθηκε με σκοπό να επιτύχει μια διαρκή και γόνιμη επικοινωνία ανάμεσα στην ακαδημαϊκή κοινότητα και την κοινωνία. Ουσιαστικά, η αποστολή επιχειρεί να γεφυρώσει το χθεσ με το σήμερα και να αποδείξει ότι ο πολιτισμός επιζεί στην κρητική ψυχή και τροφοδοτεί τη ζωντανή αισθητική της Κρήτης, που γαλούχησαν και διατήρησαν η αγνή ψυχή και η λαϊκή ευσέβεια των απλών ανθρώπων. Πίστη και ευσέβεια που μας σπλίζουν ενάντια στις ανούσιες μέρες της εξοπτικής παγκοσμιοποίησης.

Όπως επισημαίνει ο καθηγητής Παλλήκαρης, «η μακραίωνη και άφθαρτη κληρονομιά της υφαντικής τέχνης έχει παίξει σημαντικό ρόλο στη λαϊκή τέχνη της Κρήτης. Επίσης στην Κρήτη και στην Ελλάδα είναι ανεκτίμητο εθνικό / πολιτιστικό κεφάλαιο. Τα τελευταία σαράντα χρόνια το νήμα της υφαντικής κοντεύει να χαθεί. Την άκρη του

νήματος θέλαμε να πάρουμε στα χέρια μας με την αποστολή "Πηνελόπη Gandhi" και να περπατήσουμε στους δρόμους του νήματος - νοήματος, που οδηγούν στο αίσημα γαλήνιας βεβαιότητας, όπως συχνά ακούγεται στην Κρήτη.

»Η ομάδα της αποστολής "Πηνελόπη Gandhi" θεωρεί αναγκαίο να παρέμβει στην κοινωνία, στα συστήματα παραγωγής με νέες καλλιέργειες, να παρεμβαίνει με νέες οικοτεχνικές μορφές παραγωγής, να επιστρέψει στην ιδέα, στη μεγάλη αξία και τη δύναμη του χειροποίητου».

Ανάμεσα στους κυριότερους στόχους της ομάδας είναι το στήσιμο και η λειτουργία εργαστηρίων στα σπίτια νέων γυναικών της Κρήτης, που θα διδαχθούν την τέχνη της υφαντικής από τις λαϊκές και υπερήλικες πλέον υφάντριες. Η ομάδα αποσκοπεί ακόμη στις καινοτόμες διδακτικές παρεμβάσεις στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που από φέτος θα υλοποιηθούν σε πρώτο στάδιο με καθηγητές από το Τμήμα Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου Κρήτης, το Κέντρο Έρευνας

της Ελληνικής Λαογραφίας της Ακαδημίας Αθηνών, το Πανεπιστήμιο των Ορέων και το υπουργείο Παιδείας. Τέλος, προγραμματίζονται ομιλίες και σεμινάρια στα οποία θα πρωτοστατήσουν προσωπικότητες διεθνούς κύρους, ενώ θα κληθούν ειδικά και υφάντριες από την Ινδία, την Περσία και την Παλαιστίνη για την ανταλλαγή απόψεων και τεχνικών. Οι δράσεις της αποστολής θα συμπεριληφθούν σε ειδική έκδοση.

